

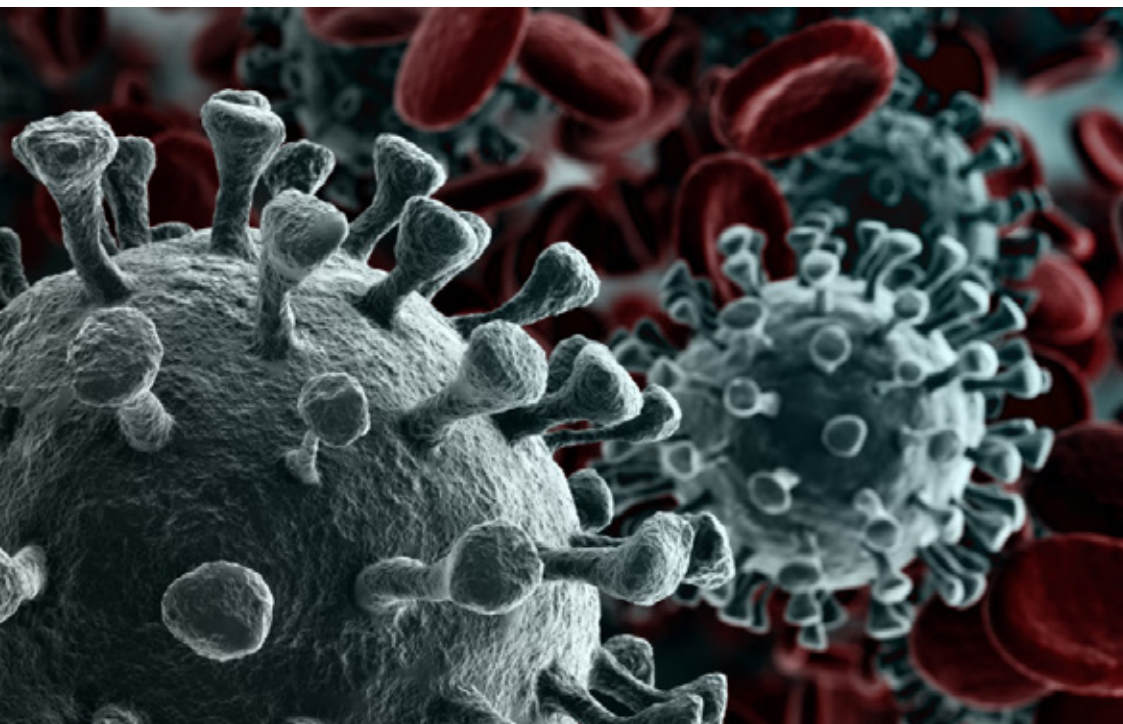

FAQ'S VOOR ZZP'ERS IN DE CORONACRISIS

Versie 4.0
18 maart 2020

ZELFSTANDIGEN

FAQ'S VOOR ZZP'ERS IN DE (CORONA)CRISIS

WAT ZIJN DE GEVOLGEN VAN HET CORONAVIRUS VOOR ZELFSTANDIG ONDERNEMERS. HOE KUN JE VOORKOMEN DAT JE ALS OPDRACHTNEMER OPDRACHTEN, EN DUS INKOMSTEN, KWIJTRAAKT?

WE HEBBEN DE MEEST GESTELDE VRAGEN EN ANTWOORDEN DAAROP IN DEZE BROCHURE VOOR JE OP EEN RIJTJE GEZET.

UPDATE 18 MAART 2020: NIEUWE MAATREGELEN KABINET

[Lees hier de kamerbrief over Noodpakket banen en economie](#) van 17 maart jl., waarin alle maatregelen die het kabinet treft zijn opgesomd.

Voor zelfstandigen vatten wij de belangrijkste maatregelen hieronder samen:

EXTRA TIJDELIJKE ONDERSTEUNING VOOR GEVESTIGDE ONDERNEMERS, ZZP'ERS

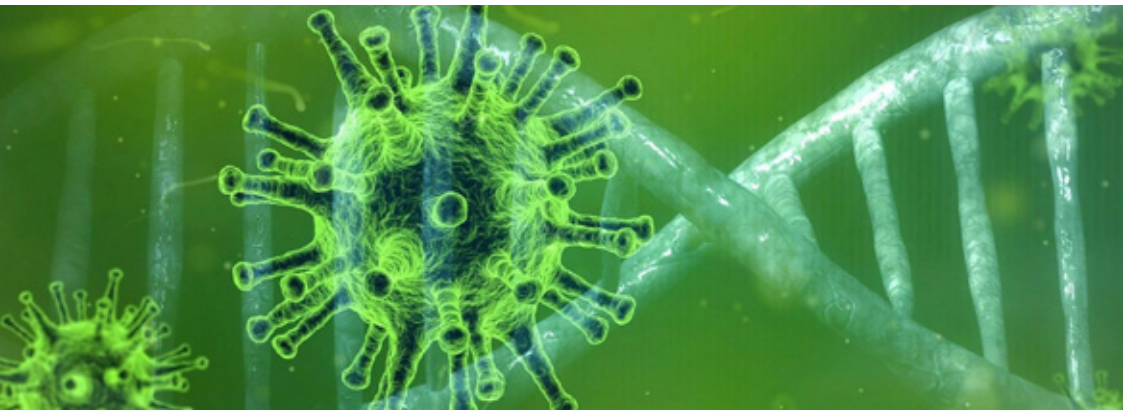
Zelfstandige ondernemers met financiële problemen kunnen een beroep doen op een tijdelijke voorziening voor drie maanden in de vorm van een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en/of voor bedrijfskapitaal.

De uitkering voor levensonderhoud vult het inkomen aan tot het sociaal minimum. Op een lening voor bedrijfskapitaal kan een beroep worden gedaan om liquiditeitsproblemen op te lossen.

Deze regeling is een aanvulling op de overige maatregelen die worden getroffen, zoals een noodloket en uitstel van belasting, waarover hierna meer.

DE REGELING LUIDT ALS VOLGT:

- Binnen vier weken wordt voor een periode van maximaal drie maanden inkomensondersteuning voor levensonderhoud verstrekt;
- Er kan met voorschotten worden gewerkt;
- De hoogte van de inkomensondersteuning is afhankelijk van het inkomen en de huishoudsamenstelling maximaal € 1.500;
- De versnelde procedure geldt ook voor aanvragen voor een lening van bedrijfskapitaal tot maximaal € 10.157;

- De inkomensondersteuning voor levensonderhoud hoeft niet te worden terugbetaald;
- Er is in deze tijdelijke regeling geen sprake van een vermogens- of partnertoets;
- Bij de verstrekking van een lening voor bedrijfskapitaal wordt een mogelijkheid tot uitstel van de aflossingsverplichting opgenomen.
- Er wordt een lager rentepercentage dan thans in het Bbz geldt gehanteerd (hoogte nog niet bekend).

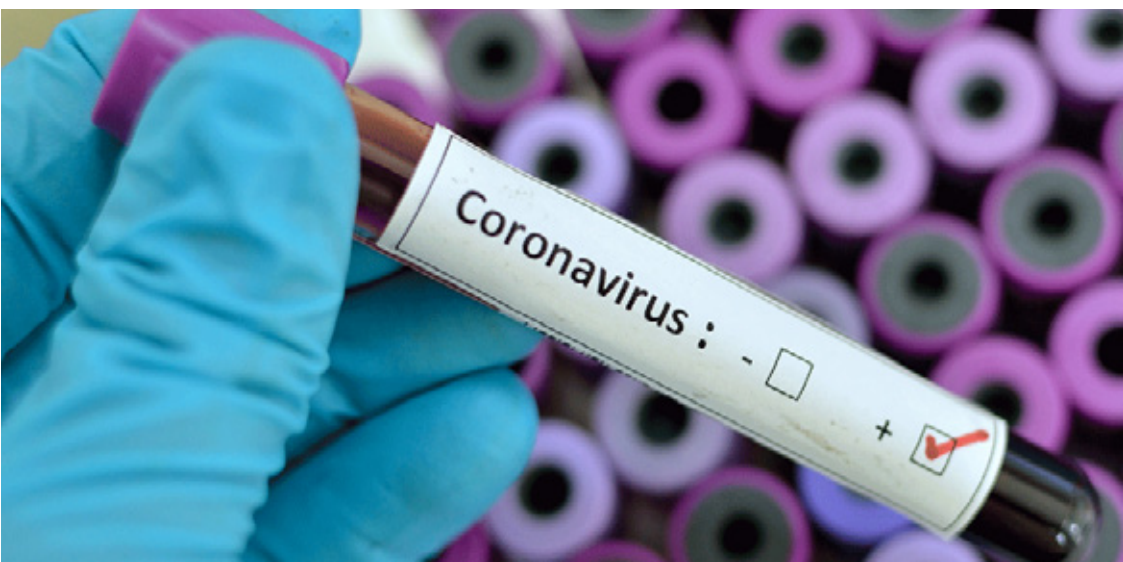
Tijdens de persconferentie waarschuwde Koolmees: “we zijn nog druk bezig om dit te regelen, ga niet morgen al naar de gemeente. Maar dit kabinet zet alles op alles om iedereen zo goed mogelijk door deze crisis te helpen”. Het kabinet roept zzp'ers op nadere berichtgeving af te wachten.

Wij houden jullie uiteraard via onze en nieuwsbrief website op de hoogte.
Noodloket

Er komt een noodloket voor de tegemoetkoming in de vorm van een gift voor de eerste nood bij ondernemers die direct zijn getroffen door overheidsmaatregelen ter bestrijding van de coronacrisis en die hun omzet daardoor geheel of grotendeels zien verdwijnen.

Deze noodvoorziening is een aanvulling op de overige maatregelen die het kabinet treft.

Het gaat hier in het bijzonder om eet- en drinkgelegenheden en andere etablissementen die het grootste deel van hun activiteiten noodgedwongen

moeten staken zoals schoonheidssalons en anderen die mogelijk in de problemen komen vanwege de 1,5 meter afstandseis. Eis is wel dat het ondernemingen betreft met een fysieke inrichting buiten het eigen huis.

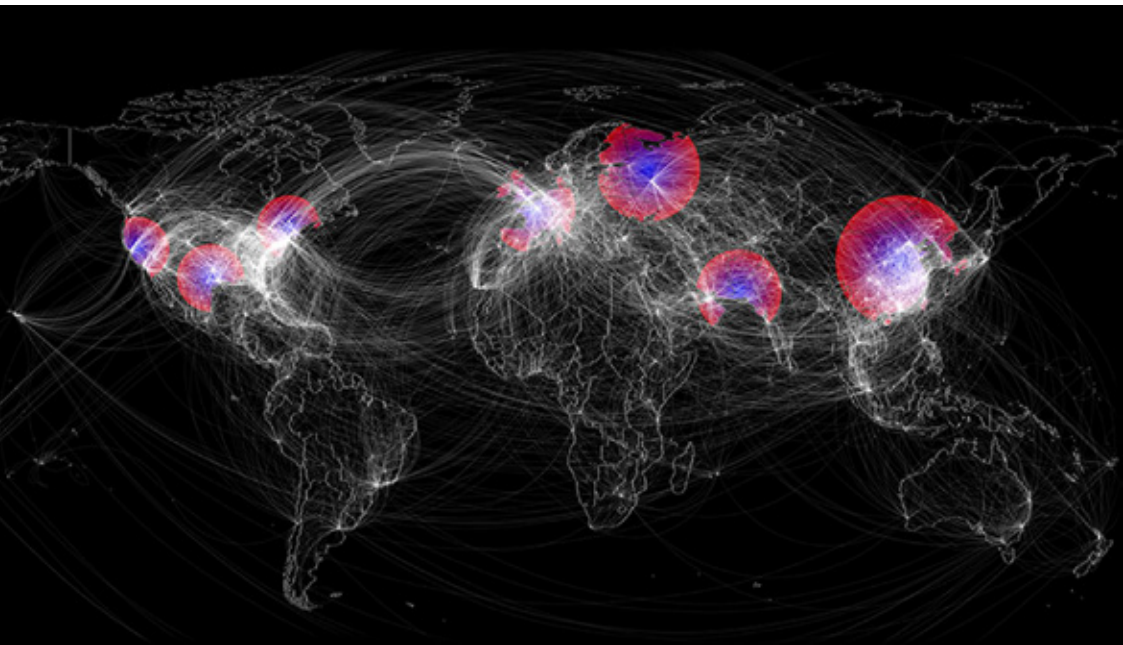
De tegemoetkoming moet nog verder worden uitgewerkt. Het betreft een eenmalig uitkering van een vast bedrag van € 4.000 voor de periode van drie maanden en geldt alleen voor ondernemingen die qua type en sector in ieder geval aan bovengenoemde voorwaarden voldoen. De voorwaarden worden op dit moment uitgewerkt. Indien nodig worden deze voorwaarden steeds geactualiseerd.

UITSTEL VAN BETALING BELASTINGEN

Ondernemers kunnen met een brief uitstel van betaling aanvragen bij de Belastingdienst. Nadat het verzoek is ontvangen zet de Belastingdienst de invorderingsmaatregelen stil en krijgen ondernemers dus per direct uitstel van betaling.

Individuele beoordeling van het verzoek vindt later plaats. Ondernemers hoeven niet meteen de vereiste "verklaring van een derde-deskundige" mee te sturen.

Het kabinet wil dit proces voor de ondernemers zo eenvoudig mogelijk maken met zo min mogelijk administratie.

HOE ZIT HET JURIDISCH ALS JE OPDRACHT VANWEGE DE CORONACRISIS WORDT AFGEZEGD?

Bij de juridische afdeling van FNV Zelfstandigen krijgen we op dit moment veel vragen over de situatie dat opdrachtgevers de opdracht met een zzp-er annuleren of tussentijds beëindigen, bijvoorbeeld omdat ze vanwege het besmettingsrisico geen groepen mensen meer bij elkaar willen plaatsen (waardoor bijvoorbeeld een cursus wordt afgeblazen en de zzp-docent niet meer nodig is), of omdat een overheidsmaatregel (zoals gedwongen sluiting van de horeca) het onmogelijk maakt om de opdracht uit te voeren c.q. te laten uitvoeren. Denk in dit verband aan de artiest die een optreden in het café zou verzorgen, dat op last van de overheid voorlopig gesloten moet blijven. Die leden vragen zich terecht af of dat annuleren/opzeggen zomaar kan en of ze toch recht hebben op volledige of gedeeltelijke betaling van de afgesproken vergoeding.

HET ANTWOORD OP DIE VRAAG IS NIET MET EEN SIMPEL JA OF NEE TE BEANTWOORDEN

Het hangt mede af van de vraag wat partijen concreet met elkaar hebben afgesproken in de mondelinge of schriftelijke overeenkomst en (eventueel) de bijbehorende algemene voorwaarden. Vaak staan in zakelijke contracten bepalingen over gevallen waarin de opdrachtgever de overeenkomst kosteloos mag opzeggen, bijvoorbeeld de situatie waarin overheidsmaatregelen uitvoering van de overeenkomst onmogelijk maken. Zulke situaties worden dan vaak geduid als 'overmacht'. Raadpleging van die stukken is dan nodig om de juridische positie van de zzp-er goed te kunnen beoordelen.

ALS PARTIJEN HELEMAAL NIETS SPECIFIEKS HEBBEN AFGESPROKEN (EN DAT BLIJKT IN DE PRAKTIJK NOG VAAK HET GEVAL TE ZIJN), KOMT DE WETTELIJKE REGELING VAN ART. 7:408 LID 1 BW IN BEELD.

Op grond daarvan geldt dat de opdrachtgever de opdrachtovereenkomst te allen tijde mag opzeggen. Die opdrachtgever hoeft zich dan dus niet eens de vraag te stellen of er bijvoorbeeld sprake is van een overmachtssituatie, want hij mag altijd opzeggen. In deze situatie moet hij natuurlijk wel de reeds gewerkte uren tot aan het moment van opzegging aan de zzp-er betalen. Maar wat als die zzp-er geen uurtarief heeft afgesproken, maar een vast bedrag (zoals onze docent en onze artiest), dat betaalbaar wordt op het moment dat de cursus of het optreden is gegeven? Dan moeten we kijken naar art. 411 lid 1 en lid 2 BW. Dan heeft de zzp-er

in beginsel recht op een naar redelijkheid vast te stellen deel van het loon, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met de reeds door de opdrachtnemer verrichte werkzaamheden, het voordeel dat de opdrachtgever daarvan heeft en de grond waarop de overeenkomst is geëindigd.

Dat in redelijkheid vast te stellen kan dus ook nihil zijn. De zzp-er heeft alleen recht op het volle loon, als het einde van de overeenkomst aan de opdrachtgever is toe te rekenen en de betaling van het volle loon, gelet op alle omstandigheden van het geval, redelijk is. Het moge duidelijk zijn dat deze regeling de nodige ruimte laat voor discussie en dus ook voor juridische geschillen over betaling.

Als het contract tussen partijen of de wet niet direct duidelijkheid oplevert over de bevoegdheid tot kosteloze beëindiging door de opdrachtgever, hebben partijen er vaak meer baat bij om te zoeken naar een oplossing die tegemoet komt aan hun beider belang, bijvoorbeeld het verplaatsen van de cursus of het optreden naar een latere datum. Dat levert de zzp-er nu weliswaar geen geld op, maar wel op een later moment en hij behoudt waarschijnlijk zijn klant. Bij een juridisch geschil over geld is dat laatste vaak niet het geval...

WAAR HEB JE ALS OPDRACHTNEMER RECHT OP ALS JE OPDRACHTGEVER DE OPDRACHT OPEENS TERUGTREKT?

In principe is je opdrachtgever vrij om op elk gewenst moment de opdracht op te zeggen. Dat is wettelijke geregeld. Ook wanneer er geen coronavirus heerst. Je opdrachtgever heeft geen opzegtermijn.

Heb je als zelfstandige (opdrachtnemer) al (een deel van het) werk geleverd, dan heb je recht op een vergoeding van dat werk. Soms op iets meer. Je mag daar contractueel van afwijken. Een opdrachtgever mag dus feitelijk altijd opzeggen. Zelfs als het een opdracht voor bepaalde tijd is of wanneer er een bepaald resultaat is afgesproken.

HOE KAN IK VOORKOMEN DAT OPDRACHTEN OPEENS UITVALLEN EN IK NIKS VERDIEN?

Het is belangrijk om als zelfstandige in je algemene voorwaarden te regelen, dat je opdrachtgever juist niet zomaar mag opzeggen en/of dat er (financiële) consequenties zijn als dat wel gebeurt.

Als je lid bent van FNV Zelfstandigen kunnen we je algemene voorwaarden of contract daarop checken. Wij geven je advies over de inhoud van je algemene voorwaarden, maar ook hoe je ervoor zorgt dat ze van toepassing zijn op de overeenkomst.

IK HEB GEEN DUIDELIJKE AFSPRAKEN GEMAAKT WAT KAN IK DOEN?

Wanneer je van tevoren helemaal geen of geen goede of duidelijke afspraken hebt gemaakt, dan is het belangrijk in te spelen op de redelijkheid van je opdrachtgever. Je kunt ook proberen een goed voorstel te doen, dat voor de opdrachtgever aantrekkelijk is en voor jou als opdrachtnemer nu minder ernstige gevolgen heeft.

Probeer je opdracht te behouden en als dat mogelijk is, uit te stellen tot het moment dat je weer aan je verplichtingen kunt voldoen. Denk ook aan andere oplossingen. Stel bijvoorbeeld voor dat je opdrachtgever nu 50% betaalt en 50% bij het voltooien van de opdracht. Opdrachtgevers die vaker en graag van je diensten gebruik maken, hebben er ook belang bij met jou mee te denken. Schroom dus niet en durf te vragen.

IK BEN ZZP'ER EN ZIT IN DE PROBLEMEN DOORDAT MIJN OPDRACHTEN WEGVALLEN. WAT ZIJN MIJN MOGELIJKHEDEN?

Als zzp'er kun je geen gebruikmaken van de werktijdverkortingsregeling. Dat komt doordat de regeling alleen van toepassing is voor medewerkers in loondienstverband. Je hebt wel alternatieven.

Als je acuut in de problemen komt, kun je bij je woongemeente een inkomensaanvulling of lening aanvragen op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Houd daarbij wel rekening met een afhandeltermijn.

WAT DOET FNV ZELFSTANDIGEN VOOR MIJ IN DEN HAAG?

Wij roepen het kabinet op om maatregelen te nemen zodat het Bbz krediet sneller wordt verleend. De beslistermijnen zijn nu te lang. Als dat betekent: extra capaciteit, dan moet die er komen.

Wij vinden het belangrijk dat leningen die nu in het kader van de Corona crisis worden verstrekt, rentevrij zijn. De rente bedraagt nu nog 8%. Wij willen dat ruimhartig wordt omgegaan met de beoordeling van levensvatbaarheid van een bedrijf. Heb je de afgelopen periode je inkomen uit je bedrijf kunnen halen? Is er sprake van het afzeggen van opdrachten? Dat vinden wij voldoende reden om voor een krediet in aanmerking te komen. In acute noodsituaties moeten voorschotten worden verstrekt.

WAT KUN JE ZELF DOEN NU?

Er is een aantal dingen die je zelf kunt doen als je in zwaar weer terechtkomt:

- Kijk eerst of er mogelijkheden zijn om veranderingen in je bedrijf door te voeren. Misschien kun je producten van andere leveranciers (uit andere landen) betrekken of je diensten in een andere regio aanbieden.
- Wellicht kun je geld uit je bedrijf vrijmaken door uitstaande facturen te innen. Ook kun je factoring overwegen, een kredietvorm waarbij je relatief snel betaald krijgt.
- Bespreek of je afspraken kunt maken met je schuldeisers over een langere betalingstermijn dan gebruikelijk.
- Bekijk of externe financiering mogelijk is. Informeer altijd eerst bij je eigen bank naar de mogelijkheden (bijvoorbeeld rekening courant) voordat je overige financieringsvormen overweegt (zie ook de BMKB-regeling. Hiervan kunnen zzp'ers ook gebruik maken).

IK KAN NIET MEER AAN MIJN VERPLICHTINGEN VOLDOEN. WANNEER IS ER SPRAKE VAN OVERMACHT?

Overeenkomsten moeten worden nagekomen, dat is de kern van ons rechtssysteem.

Of er sprake is van overmacht hangt af van het contract dat je hebt opgesteld, de partij met wie je hebt gecontracteerd en de omstandigheden van het geval. Bij commerciële contracten is vaak een zogeheten force majeure-clausule of overmacht-bepaling opgenomen. Daarin is vastgelegd in welke omstandigheden sprake is van overmacht, en wat de gevolgen zijn als dit aan de orde is. In deze clausule kan de reikwijdte van het begrip overmacht beperkt of uitgebreid worden. In de clausule staan meestal overmachtssituaties als overheidsmaatregelen, stakingen, plotselinge belemmeringen in de infrastructuur, tekorten in transport, storingen in elektriciteit, communicatie- en ICT-systemen, enzovoort. Mogelijk is beschreven dat “overheidsmaatregelen”, “epidemieën” of “quarantaines” een omstandigheid is die overmacht oplevert. In de bepaling staat vaak wat het gevolg is van overmacht en wanneer de wederpartij de overeenkomst mag ontbinden. Houd er rekening mee dat bij consumenten een bepaling die de situaties die overmacht opleveren uitbreiden, worden vermoed onredelijk bezwarend te zijn. Een rechter kan deze bepalingen vernietigen, waardoor deze nooit hebben bestaan.

Heb je geen force majeure-clausule opgenomen? Dan kijk je naar de mogelijkheden in het toepasselijk recht. Dit kan Nederlands recht zijn, of het recht van het land dat van toepassing is (verklaard) op de overeenkomst, danwel volgens de regels van het internationaal privaatrecht van toepassing is.

Wil je weten of je een beroep kunt doen op overmacht en wat hiervan de gevolgen zijn, leg je situatie dan voor aan één van onze juristen.

KAN IK BIJ FNV ZELFSTANDIGEN TERECHT VOOR HULP ALS IK ER NIET UITKOM MET MIJN OPDRACHTGEVER?

Ja. Wij hebben gespecialiseerde juristen in dienst die je bij kunnen staan als je in conflict komt met je opdrachtgever. Het is belangrijk om TIJDIG aan de bel te trekken. Vraag jij je af of jouw opdracht wel zomaar afgezegd kan worden, vraag jij je af of je recht hebt op een vergoeding, neem contact met ons op voordat een situatie escaleert.

WELKE MAATREGELEN NEEMT DE OVERHEID OM HET VIRUS TE BESTRIJDEN EN ONDERNEMERS BIJ TE STAAN?

[Lees hier de Kamerbrief](#) over economische maatregelen met betrekking tot het coronavirus. Aanvullende informatie is te vinden op de **[site van de Rijksoverheid](#)**.

Op donderdag 12 maart heeft het kabinet **[regelingen](#)** afgekondigd om de economie te stimuleren. Daarnaast zijn er **[nieuwe maatregelen van kracht](#)** om verspreiding van het virus tegen te gaan. Zo zijn alle bijeenkomsten met 100 personen of meer afgelast en moeten mensen zoveel mogelijk thuiswerken.

We wensen je heel veel sterkte de komende periode en verwijzen je voor vragen, specifiek rondom de coronacrisis graag door naar het coronaloket van de Kamer van Koophandel: **www.kvk.nl/coronaloket**. Telefonisch is het loket te bereiken op 0800 - 2117.

Verder kun je onze **[brochure 'Hoe ga je als zzp'er om met de \(corona\)crisis'](#)** **[downloaden](#)** en ons via het meldpunt **www.fnvzzp.nl/meldpuntcorona** laten weten hoe deze crisis jou beïnvloedt.

Aan de informatie uit deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. FNV Zelfstandigen heeft bij de samenstelling van deze brochure de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht, maar is niet verantwoordelijk en kan niet aansprakelijk gehouden worden voor directe of indirecte schade ten gevolge van eventuele fouten, omissies, onvolledigheden, onduidelijkheden, innerlijke tegenstrijdigheden of het niet meer actueel zijn van de in deze brochure opgenomen informatie.

Download en lees ook de Algemene Voorwaarden voor individuele rechtsbijstand van FNV. Bezoek de website van FNV Zelfstandigen en blijf goed geïnformeerd:
www.fnv.nl/zelfstandigen

© **FNV Zelfstandigen 2020**

www.fnv.nl/zelfstandigen